

Latvijas tiesību institūts

Par Latviju - demokrātisku taisnības un tiesību valsti!

<http://www.lti.lv>

Kam:

**Latvijas Republikas Saeimas
Juridiskajai komisijai**
Jēkaba iela 11, Rīga,
LV-1811, Latvija
juridiska.komisija@saeima.lv

**Latvijas Republikas Saeimas
Juridiskās komisijas
Tiesu politikas apakškomisijai**
Jēkaba iela 11, Rīga,
LV-1811, Latvija
juridiska.komisija@saeima.lv

Zināšanai:

**Latvijas Republikas
Augstākajai tiesai**
Brīvības bulvāris 36, Rīga
LV-1511, Latvija
at@at.gov.lv

**Latvijas Republikas
Tieslietu ministrijai**
Brīvības bulvāris 36, Rīga
LV-1536, Latvija
tm.kanceleja@tm.gov.lv

**Latvijas Republikas
Tieslietu padomei**
Brīvības bulvāris 36, Rīga
LV-1511, Latvija
t.padome@at.gov.lv

Sabiedrības informēšanai:
Latvijas plašsaziņas līdzekļiem

Saistībā ar memorandu par Latvijas augstākās tiesu instances nosaukumu

Rīgā, 2013.gada 16.aprīlī

Ļ. Cien. dāmas un A. God. kung!

Ievērojot to, ka pašlaik Latvijas Republikas Saeimā tiek apspriests jautājums par Latvijas Republikas Augstākās tiesas struktūras reformu, Augstākās tiesas Senāta un tā

Administratīvo lietu, Civillietu un Kriminālietu departamentu vietā izveidojot analogus trīs Augstākās tiesas departamentus, tādējādi izslēdzot no Latvijas augstākās tiesu instances nosaukuma vārdu „Senāts” (likumprojekts „Grozījumi likumā „Par tiesu varu”” (Nr.223/Lp11)), biedrība „Latvijas tiesību institūts”, reģistrācijas numurs: 40008182538, starp citu, saskaņā ar tās statūtu 10.panta § 2 (d) noteikumiem ir sagatavojusi pielikumā pievienoto Memorandu par Latvijas augstākās tiesu instances nosaukuma vēsturi un no tās izrietošajiem secinājumiem un laipni iesniedz to Latvijas Republikas Saeimas Juridiskajai komisijai un tās Tiesu politikas apakškomisijai, lūdzot ņemt to vērā pie augstākminētā jautājuma izlemšanas.

Jebkuru jautājumu gadījumā laipni lūdzam sazināties pa tālruni (+371 28307771), rakstiski pa pastu (Biedrības „Latvijas tiesību institūts” sekretariāts, Brīvības iela 58, 4.stāvs, Rīga, LV-1011, Latvija) vai elektroniski (edijs.poga@lti.lv).

Pielikumā:

- 1) Memorands par Latvijas augstākās tiesu instances nosaukumu ar pielikumu.

Ar cieņu,

Edijs Poga, LL.M.
Zvērināts advokāts
Latvijas tiesību institūta direktors

Latvijas tiesību institūts

Par Latviju - demokrātisku taisnības un tiesību valsti!

<http://www.lii.lv>

MEMORANDS PAR LATVIJAS AUGSTĀKĀS TIESU INSTANČES NOSAUKUMU –

atskats vēsturē un izrietošie secinājumi

Sagatavojis:

zv.adv. Edijs Poga, LL.M.

*Memoranda sagatavošanā izmantoti materiāli no Latvijas tiesību institūta krājumiem
un Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas*

Rīgā, 2013.gada 16.aprīlī

Kam:

**Latvijas Republikas Saeimas
Juridiskajai komisijai**
Jēkaba iela 11, Rīga,
LV-1811, Latvija
juridiska.komisija@saeima.lv

**Latvijas Republikas Saeimas
Juridiskās komisijas
Tiesu politikas apakškomisijai**
Jēkaba iela 11, Rīga,
LV-1811, Latvija
juridiska.komisija@saeima.lv

Zināšanai:

**Latvijas Republikas
Augstākajai tiesai**
Brīvības bulvāris 36, Rīga
LV-1511, Latvija
at@at.gov.lv

**Latvijas Republikas
Tieslietu ministrijai**
Brīvības bulvāris 36, Rīga
LV-1536, Latvija
tm.kanceleja@tm.gov.lv

**Latvijas Republikas
Tieslietu padomei**
Brīvības bulvāris 36, Rīga
LV-1511, Latvija
t.padome@at.gov.lv

Sabiedrības informēšanai:
Latvijas plašsaziņas līdzekļiem

Memorands par Latvijas augstākās tiesu instances nosaukumu – atskats vēsturē un izrietošie secinājumi

Ļ. Cien. dāmas un A. God. kungī!

1. Ievērojot to, ka pašlaik Latvijas Republikas Saeimā tiek apspriests jautājums par Latvijas Republikas Augstākās tiesas struktūras reformu, Augstākās tiesas Senāta un tā Administratīvo lietu, Civillietu un Krimināllietu departamentu vietā izveidojot analogus trīs Augstākās tiesas departamentus, tādējādi izslēdzot no Latvijas augstākās tiesu instances nosaukuma vārdu „Senāts” (likumprojekts „Grozījumi likumā „Par tiesu varu”” (Nr.223/Lp11)), biedrība „Latvijas tiesību institūts”, reģistrācijas numurs: 40008182538, starp citu, saskaņā ar tās statūtu 10.panta § 2

(d) noteikumiem ir sagatavojusi šo memorandu¹ par Latvijas augstākās tiesu instances nosaukuma vēsturi un no tās izrietošajiem secinājumiem. Biedrība „Latvijas tiesību institūts” laipni lūdz ņemt vērā šo memorandu pie augstākminētā jautājuma izlemšanas.

---

¹ Memorandu sagatavojis zvērināts advokāts Edijs Poga, LL.M. (Pallas Konsorcijs/Eseksas Universitāte), Latvijas tiesību institūta direktors. Memoranda sagatavošanā izmantoti materiāli no Latvijas tiesību institūta krājumiem un Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas. Atsauksmes un komentārus sūtīt pa pastu: Biedrības „Latvijas tiesību institūts” sekretariāts, Brīvības iela 58 (4.stāvs), Rīga, LV-1011, Latvija vai elektroniski: edijs.poga@lti.lv

I. Atskats Latvijas augstākās tiesu instances nosaukuma vēsturē

[a] Latvijas augstākās tiesu instances nosaukums pirmsokupācijas periodā

2. Latvijas Republikas pirmsokupācijas tiesu iekārtu noteica Latvijas tiesu sistēmas pirmais pamatlikums - 1918.gada 6.decembra Latvijas Tautas padomes „Pagaidu nolikums par Latvijas tiesām un tiesāšanas kārtību”, ar kuru arī tika nodibināta pirmā Latvijas Republikas augstākā tiesa - Latvijas Senāts,² kā arī spēkā atstātais³ un pārveidotais 1864.gada 20.novembra Tiesu iekārtas likums⁴ un pie tā saturiski piederošais Senāta iekārtas likums.⁵ Līdz ar to pamatā tika saglabāta no Krievijas impērijas mantotā tiesu iekārta,⁶ un arī pats Senāta nosaukums tika aizgūts no Krievijas impērijas Valdošā Senāta nosaukuma (krievu val. - *Правительствующий Сенат*), kam pēc 1864.gada imperatora Aleksandra II tiesu iekārtas un procesa likumu spēkā stāšanās Krievijā piekrita augstākās kasācijas tiesas funkcijas (Baltijā (izņemot Latgali) šie likumi tika ievesti 1889.gadā, tomēr arī krietni pirms tam⁷

² Par Latvijas Senātu, tā nodibināšanu un senatoriem pieejama salīdzinoši plaša literatūra, piemēram: Senators Prof. Augusts Lēbers, „Atzīmes par Senāta vēsturi”, publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, Rīga: Tieslietu ministrijas izdevums, Nr. 3, 1936, 560. lpp. et seq.; Kornelijs Veitmanis un Aleksandrs Mengelsons „Tieslietu ministrijas un tiesu vēsture. 1918-1938.”, Rīga: Tieslietu ministrijas izdevums, 1939, 189. lpp. et seq.; Senators Augusts Rumpēters, „Atskats uz Senātu Latvijas tiesu sistēmā”, publicēts: „Latviešu juristu raksti”, Kalamazū, Mičigana, ASV: Kentas latviešu juristu kopa, Nr. 12, 1973, 1. lpp. et seq. (atkārtoti atsevišķas burtnīcas veidā izdevis Prof. Dr.iur. Dītrihs Andrejs Lēbers 1998. gadā sakarā ar svinīgo sanāksmi Latvijas Senāta dibināšanas atceres dienā 1998. gada 19. decembrī, Rīgā, Tiesu pilī); Prof. Dr.iur. Dītrihs Andrejs Lēbers, „Latvijas Senāts”, publicēts: „Universitāts”, Ņujorka, ASV: Latvijas Korporāciju Apvienība, Nr. 37(200) trīmdā, 1976, 48. lpp. et seq.; Prof. Dr.iur. Dītrihs Andrejs Lēbers (red.), „Latvijas Senāts, 1918-1940. Rādītāji Latvijas Senāta spriedumu krājumiem”, 1. sēj., Rīga: autora izdevums - atkārtots izdevums sakarā ar svinīgo sanāksmi Latvijas Senāta dibināšanas atceres dienā 1998. gada 19. decembrī Rīgā, Tiesu pilī, 1998; Prof. Dr.iur. Dītrihs Andrejs Lēbers, „Latvijas Senāts viņdienās un mūsdienās”, uzruna Latvijas Senāta dibināšanas atceres dienā 1998. gada 19. decembrī Rīgā, Tiesu pilī, publicēts: „Latvijas Vēstnesis”, Nr. 387, 29.12.1998.; „Latvijas Senāta senators Augusts Lēbers”, 2.labotais un papildinātais izdevums, Rīga: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka, 2002, 9.lpp. et seq.; „Latvijas Republikas Augstākā tiesa”, sagatavoja: Augstākās tiesas administrācija. Rīga: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, 2008, 48. lpp. et seq.; Rasma Zvejniece (red.), „Senatori. Latvijas Senāts 1918-1940”, Rīga: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, 2008, pieejams: http://www.at.gov.lv/files/docs/senatori_1918-1940.pdf; Jānis Pleps, „Latvijas Senāta izaicinājumi mūsdienām”, publicēts: „Jurista Vārds”, Nr.44 (639), 2010.gada 2.novembris, 21.-26.lpp.; Māris Vainovskis, Edijs Poga, „Piezīmes par Latvijas Senāta prakses apkopošanu un publicēšanu”, publicēts: „Jurista Vārds”, Nr.44 (639), 2010.gada 2.novembris, 12.-20.lpp.; „Latvijas Republikas Augstākā tiesa”, Rīga: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, 2011, 34. lpp. et seq. Drīzumā arī plašāka informācija par Latvijas Senātu un tā taisītajiem nolēmumiem būs pieejama Informatīvajā vietnē – „Latvijas Senāts” (www.latvijassenats.lv).

³ Skat. 1919.gada 5.decembra Latvijas Tautas padomes „Likums par agrāko Krievijas likumu spēkā atstāšanu Latvijā”, publicēts: Likumu un valdības rīkojumu krājums, Nr. 13, 31.12.1919., Nr. 154, 170. lpp.

⁴ Skat., piem., „Судебные Уставы 20 ноября 1864 года, с изложением рассуждений, на коих они основаны. Издание Государственной канцелярии. Часть третья.”, 2-е изд., Санкт-Петербург: Тип. Второго Отделения Собственной Его Императорского Величества Канцелярии, 1867. г.; „Tiesu iekārtas likumi.”, Rīga: Tieslietu ministrijas kodifikācijas nodaļas 1924.gada izdevums, 1924.g.; „Tiesu iekārta.”, Rīga: Kodifikācijas nodaļas 1936.gada izdevums, 1936.g.

⁵ Valdošā Senāta iekārta, publicēts: Krievijas impērijas likumu kopojums, 1912.gada izdevums, 1.sējums, 2.daļa, 4.grāmata.

⁶ „[...] Tiesas iekārtoja, ar maziem izņēmumiem, pēc agrākā Krievijas parauga, jo šī iekārta visiem bija no agrākās prakses vislabāk pazīstama, un jau pašā sākumā pastāvēja ne tikai zemākās tiesu iestādes, bet arī visaugstākā – Senāts [...]” – skat. Alberts Kviesis, „Latvijas tiesas”, publicēts: „Valsts pieci gadi. 1918.-1923.”, Rīga: Brīvās Zemes izdevums, 1923.g., 56.lpp.

⁷ Skat. Prof. Dr.iur. Vladimirs Bukovskis, „Civilprocesa mācības grāmata”, Rīga: autora izdevums, 1933, §§ 14-19, 89.lpp. et seq.; Prof. Dr. iur. Arveds Švābe, „Latvijas tiesību vēsture. III daļa.”, pēc 1932./1933.mācību gada II. semestrī Latvijas Universitātē lasītām lekcijām atreferējis stud.iur. A. Širons, Rīga: Latvijas Universitātes studentu padomes grāmatnīcas izdevums, 1933/34, 32.lpp., 92.-94.lpp.; Arveds Švābe, „Latvijas vēsture. 1800-1914.”, 2.izdevums, Upsala: Daugava, 1962, 481.lpp. et seq.

atsevišķu Baltijas vietējo tiesu nolēmumi bija pārsūdzami Senātā).⁸

3. Apstākļos, kad 1864.gada Tiesu iekārtas likums Latvijā principā bija atstāts spēkā, 1918.gada 6.decembra „Pagaidu nolikuma par Latvijas tiesām un tiesāšanas kārtību” (Lik. kr. 1919/10) 7.punkts *ex professo* noteica:

„[...] 7. Kasācijas instance visās lietās ir Latvijas Senāts Rīgā, kurš izspriež lietas koleģiālā sastāvā un sadalās civil-, krimināl- un administratīvā nodaļās ar kopīgā sēdē vēlētiem priekšsēdētājiem. [...]”⁹

4. Latvijas Republikas parlamentārajā posmā tiesu iekārta pamatā palika tāda pati,¹⁰ tajā skaitā nemainīgs palika arī Latvijas Senāta nosaukums. Tāpat arī visā K.Ulmaņa režīma laikā līdz pat Latvijas okupācijai 1940.gadā Latvijas tiesu iekārta nepiedzīvoja nozīmīgas izmaiņas,¹¹ un tiesu iekārtu turpināja noteikt augstākminētie tiesību akti, kas arī saglabāja vecos Latvijas tiesu nosaukumus. Tomēr šajā laikā norisinājās salīdzinoši plašas diskusijas par Latvijas tiesu iekārtas reformēšanu, tajā skaitā Latvijas tiesu nosaukumu maiņu.
5. Kā liecina publikācijas tā laika periodikā, attiecībā uz Latvijas tiesu nosaukumiem jau 1936.gadā Tieslietu ministrijā bija notikusi apspriede par ierosinājumu Latvijas Senātu pārdēvēt par „Valsts tiesu”, bet Tiesu palātu – par „Virstiesu”. Pēc lietpratēju domām šāda nosaukumu maiņa bija vēlama, jo jaunie nosaukumi bija latviskāki un tiešāk raksturoja abu tiesu darbību.¹²
6. Nedaudz vēlāk - 1938.gadā Tieslietu ministra Hermaņa Apsīša vadībā tika izveidota komisija jauna tiesu iekārtas likumprojekta izstrādāšanai,¹³ kura no 1938.gada 10.jūnija līdz 1939.gada 3.februārim Tieslietu ministrijā noturēja kopā 7 komisijas sēdes, kurās tika apspriesti paredzētās tiesu iekārtas reformas svarīgākie jautājumi un principi, kurus bija paredzēts iestrādāt pāris referentu vēlāk detalizēti izstrādātā tiesu iekārtas likumprojektā. Visu 7 komisijas sēžu protokoli tika publicēti žurnālā „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”.¹⁴ Komisija savu darbu pabeidza

⁸ „Senāts ir [...] augstākā tiesu instance bijušā Krievijā un Latvijā [...]” – skat. Prof. Arveds Švābe, Prof. Aleksandrs Būmanis un Prof. Kārlis Dišlers (red.), „Latviešu konversācijas vārdnīca. 19.sējums.”, Rīga: A. Gulbis, 1939, 38109.-38110.sleja; „[...] Tiesu iekārtu noteica Latvijas tiesu iekārtas likums, kas ir bijušās Krievijas 1864.gada likumu 3.daļas pārgrozīts izdevums. Šis Krievijas likums, ko 1889.gadā ieveda arī Baltijā, bija izstrādāts pēc toreiz labākiem Rietumeiropas paraugiem [...] Šī Krievijas tiesu iekārta bija Latvijā pastāvējusi 30 gadus, kad ar 1919.gada 5.decembra likumu to atstāja spēkā arī turpmāk, *paturot agrākos tiesu iestāžu nosaukumus*. Tikai atcēla miertiesnešu sapulces un par apelācijas instanci miertiesām noteica apgabaltiesu, bet Krievijas Senāta vietā ieveda Latvijas Senātu [...]” – skat. Prof. Arveds Švābe (red.), „Latvju enciklopēdija. 3. sējums.”, Stokholma: Apgāds Trīs zvaigznes, 1953-1955, 2490.-2491.lpp.

⁹ Skat. 1918.gada 6.decembra „Pagaidu nolikums par Latvijas tiesām un tiesāšanas kārtību”, publicēts: Latvijas Pagaidu Valdības likumu un rīkojumu krājums, Nr. 1, 15.07.1919., Nr. 10, 12. lpp. et seq., 7.punkts.

¹⁰ Skat. Prof. Dr.iur. Dītrihs Andrejs Lēbers (red.), „Latvijas tiesību vēsture.1914-2000”, Rīga: Fonds Latvijas Vēsture, 2000, 254.-255.lpp.

¹¹ Skat. Prof. Dr.iur. Dītrihs Andrejs Lēbers (red.), „Latvijas tiesību vēsture.1914-2000”, Rīga: Fonds Latvijas Vēsture, 2000, 279.lpp.

¹² Skat. „Senāta vietā – valsts tiesa, bet tiesu palātas vietā – virstiesas”, publicēts: „Rīts”, Nr.17., 1936.gada 17.janvāris, 8.lpp., pieejams Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas portālā www.periodika.lv.

¹³ Skat., piem., „Tiesu iekārtu reformēs”, publicēts: „Brīvā Zeme”, Nr.120, 1938.gada 30.maijs, 8.lpp., pieejams Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas portālā www.periodika.lv.

¹⁴ Tiesu iekārtas likumprojekta izstrādāšanas komisijas 1.sēde notika Tieslietu ministrijā 1938.gada 10.jūnijā, 1. sēdes protokols publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, 1938.gads, Nr.4, 1127.-1129.lpp.; Komisijas 2.sēde – Tieslietu ministrijā 1938.gada 1.jūlijā plkst. 10.15, 2.sēdes protokols publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, 1938.gads, Nr.4, 1129.-1142.lpp.; Komisijas 3.sēde – Tieslietu ministrijā 1938.gada 23.septembrī plkst. 10.00, 3.sēdes protokols publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, 1939.gads, Nr.1, 278.-291.lpp.; Komisijas 4.sēde –

1939.gada 3.februārī.

7. Komisijas sastāvā, starp citu, bija: H. Apsīts (Tieslietu ministrs), A. Mengelsons (Tiesu departamenta direktors), V. Dāvids (Kodifikācijas departamenta direktors), K. Veitmanis (Cietumu departamenta direktors), A. Gubens (Latvijas Senāta senators, Latvijas Senāta apvienotās sapulces un kriminālā kasācijas departamenta priekšsēdētājs), J. Kalacs (Latvijas Senāta senators, Latvijas Senāta administratīvā departamenta priekšsēdētājs), Fr. Zilbers (Latvijas Senāta virsprokurors), O. Ozoliņš (Latvijas Senāta senators, Latvijas Senāta civilā kasācijas departamenta priekšsēdētājs), H. Lazdiņš (Tiesu palātas priekšsēdētājs), T. Zvejnieks (Tiesu palātas civildepartamenta priekšsēdētājs), K. Skādulis (Tiesu palātas prokurors), A. Kociņš (Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājs), A. Karčevskis (Rīgas apgabaltiesas prokurors), R. Alksnis (Latvijas Senāta senators), J. Skudre (Latvijas Senāta senators, Latvijas Tiesnešu biedrības valdes priekšsēdētājs), E.Feldmanis (Jelgavas apgabaltiesas priekšsēdētājs), O. Dzinters (Daugavpils apgabaltiesas priekšsēdētājs), A. Zēbergs (Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētājs) un N. Vīnzarājs (Tieslietu ministrijas juriskonsultācijas loceklis).
8. Viens no komisijas sēdēs apspriestajiem jautājumiem bija *Latvijas tiesu nosaukumu, tajā skaitā Latvijas Senāta nosaukuma maiņa*. Šim jautājumam komisija īsi pievērsās komisijas 2.sēdes laikā, bet visplašāk – 7.sēdes laikā.¹⁵
9. Komisijas 2.sēdē, kas notika Tieslietu ministrijā 1938.gada 1.jūlijā plkst. 10.15, attiecībā uz Latvijas tiesu nosaukumu maiņu tika teikts sekojošais:

„Hermanis Apsīts (Tieslietu ministrs)

[...] Man būtu vēl daži jautājumi, ko jūs līdz nākošai sēdei varētu pārdomāt [...] 6. Tiesu nosaukumi. Ir pacēlies jautājums par tiesu nosaukumu grozīšanu. Šeit jānāk ar priekšlikumiem pašiem tiesnešiem. Miertiesu varbūt varētu saukt par iecirkņa tiesu, Tiesu palātu varbūt par zemes tiesu vai virstiesu. Šie arī ir jautājumi, kas būtu pārdomājami. [...].”¹⁶

10. Komisijas 7.sēdē, kas notika Tieslietu ministrijā 1939.gada 3.februārī plkst. 10.00, attiecībā uz Latvijas tiesu nosaukumu maiņu tika teikts sekojošais:

„Hermanis Apsīts (Tieslietu ministrs)

[...] Par tiesu nosaukumiem. Miertiesas varbūt varētu saukt par iecirkņu tiesām. Šis jautājums jau ir kādreiz pārrunāts. Pārdomājama būtu arī Tiesu palātas un Senāta nosaukumu eventuāla grozīšana. [...]

Tieslietu ministrijā 1938.gada 20.oktobrī plkst. 10.00, 4.sēdes protokols publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, 1939.gads, Nr.1, 295.-315.lpp.; Komisijas 5.sēde – Tieslietu ministrijā 1938.gada 2.decembrī plkst. 10.00, 5.sēdes protokols publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, 1939.gads, Nr.2, 524.-540.lpp.; Komisijas 6.sēde – Tieslietu ministrijā 1939.gada 9.janvārī plkst. 10.00, 6.sēdes protokols publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, 1939.gads, Nr.2, 541.-560.lpp.; Komisijas 7.sēde – Tieslietu ministrijā 1939.gada 3.februārī plkst. 10.00, 7.sēdes protokols publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, 1939.gads, Nr.3, 742.-763.lpp.

¹⁵ Par to arī ziņoja tā laika periodika. Skat., piem., „Veidojas jaunais tiesu iekārtas likums”, publicēts: „Latvijas Kareivis”, Nr.240, 1938.gada 21.oktobris, 1.lpp., pieejams Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas portālā www.periodika.lv.

¹⁶ Skat. tiesu iekārtas likumprojekta izstrādāšanas komisijas 2.sēdes protokols, publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, 1938.gads, Nr.4, 1129.-1142.lpp., pieejams Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas portālā www.periodika.lv.

Fricis Zilbers (Latvijas Senāta virsprokurors)

[...] Mūsu apelācijas instances – Palātas – nosaukums un tāpat Senāta nosaukums ir grūti saprotami. Būtu derīgi lietot tādus nosaukumus, kurus varētu saprast kurš katrs. [...]

Hugo Lazdiņš (Tiesu palātas priekšsēdētājs)

[...] Tiesu palātas nosaukumu varētu grozīt. Tā vietā varbūt varētu likt – „augstākā apelācijas tiesa”. Tagadējo Palātas nosaukumu nekādā gadījumā nevajadzētu atstāt. [...]

Kārlis Skādulis (Tiesu palātas prokurors)

[...] Miertiesas nosaukumu vajadzētu grozīt. Šis nosaukums atgādina, it kā kaut kas tiek darīts miera labā, it kā miertiesnesis šamierina puses. Mūsu laikos šāds jēdziens miertiesām vairs nav piemērots. Tādu samierināšanos miertiesnesis var panākt gan civillietās, bet ne krimināllietās. Bez tam miertiesas nosaukums būtu jāgroza arī no cita viedokļa. Pēc ārējā izskata un sevišķi sava nosaukuma dēļ miertiesnesis tagad ir it kā zemāks par apgabaltiesas tiesnesi. Ja viņus pārdēvētu par iecirkņu tiesnešiem, tad viņu stāvoklis arī no ārpuses raugoties paliktu labāks. Tagad miertiesnešiem jāgaida uz vakanci savā amatā ilgāku laiku, un bieži par tiesnešiem jau kļūst veci vīri, kuriem iecirkņa tiesneša nosaukums nozīmēs vairāk, un līdz ar to būs pacelta viņu autoritāte un viņu stāvoklis. Tāpat būtu vēlams grozīt arī Tiesu palātas nosaukumu. [...]

Antons Karčevskis (Rīgas apgabaltiesas prokurors)

[...] Miertiesas nosaukumu vajadzētu grozīt, un miertiesnesi varbūt varētu saukt par iecirkņa tiesnesi, jo pēc būtības tagadējais nosaukums nepilnīgi apzīmē šā tiesneša darbu. Senāta nosaukumu vajadzētu atstāt. [...]

Jānis Skudre (Latvijas Senāta senators, Latvijas Tiesnešu biedrības valdes priekšsēdētājs)

[...] Derētu mainīt Tiesu palātas nosaukumu. Varbūt varētu saukt to par augstāko tiesu un nevis apelācijas tiesu, jo arī apgabaltiesa ir apelācijas tiesa. [...]

Ēriks-Mārtiņš Feldmanis (Jelgavas apgabaltiesas priekšsēdētājs)

[...] Miertiesas nosaukums būtu noteikti grozāms. Miertiesnesis miera funkcijas tagadējos apstākļos vairs nevar izpildīt tādā mērā kā agrāk. Cilvēki paši zina daudz labāk savas tiesības un daudz aktīvāk procesā piedalās advokāti. Miertiesnešus varētu saukt par iecirkņu tiesnešiem. [...]

Osvalds Ozoliņš (Latvijas Senāta senators, Latvijas Senāta civilā kasācijas departamenta priekšsēdētājs)

[...] Miertiesas vietā labāks būtu iecirkņa tiesneša nosaukums. Kādreiz bija doma tos dēvēt par lauku un pilsētas tiesnešiem. Pie Tiesu palātas nosaukuma tauta nav pieradusi, tā vietā varētu likt – virstiesā. Par to jau agrāk runāts. Tā kā tīra veida kasācijas tiesas vairs nebūs, jo tās funkcijas domā paplašināt ar revīzijas tiesībām, tad virstiesas nosaukums Senātam nederētu, jo ar to izteiktu gan vairāk lietas caurskatīšanu no būtības puses, neminot tomēr kasācijas funkcijas. Nosaucot Senātu par valsts tiesu, mēs sekotu Igaunijas paraugam. Varētu palikt tas pats Senāta nosaukums, jo arī tauta pie šī nosaukuma ir pieradusi. [...]

Aurelijs Zēbergs (Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētājs)

[...] Tiesu nosaukumi varētu būt – iecirkņa tiesa, apgabaltiesa un valsts tiesa. [...] Senāta nosaukumu vajadzētu paturēt. [...]

Teodors Zvejnieks (Tiesu palātas civildepartamenta priekšsēdētājs)

[...] Ja [...] Senāta nosaukumu atstātu, tad paceļas jautājums – kā saukt citas tiesas. Vai nebūtu jāņem vērā teritorijas princips? Kā ir pagasttiesa, tā varētu būt apriņķa tiesa un apgabaltiesas. Pēdējās būtu Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales. Palātu labāk būtu saukt par Zemes tiesu, jo valsts tiesas jau ir visas tiesas. [...]

Oļģerts Dzinters (Daugavpils apgabaltiesas priekšsēdētājs)

[...] Apgabaltiesas vajadzētu saukt par virstiesām, miertiesas par novada tiesām. [...]”¹⁷

11. Pirmsokupācijas periodā Latvijas Senātu paši senatori un Senāta prokurori praksē neoficiāli sauca arī par „**Latvijas augstāko tiesu**”. Par to liecina, piemēram, Latvijas Senāta senatoru un prokuroru apsveikums Latvijas Senāta senatoram Augustam Lēberam viņa 70.dzimšanas dienā 1935.gada 7.oktobrī, kurā, starp citu, tika teikts:

„[...] Kad 1918.gada 19.decembrī Jūs tikāt aicināti uzņemties atbildības pilno senatora amatu Latvijas augstākā tiesā, Jūs bez liekām pārdomām nolēmāt ziedot savus spēkus jaunās valsts celtniecībai [...]. Jums bija lemts pielikt roku vēsturiskam darbam Latvijas augstākās tiesas noorganizēšanas posmā. [...]”¹⁸

[b] Latvijas augstākās tiesu instances nosaukums atjaunotajā Latvijā

12. Pēc otrās PSRS okupācijas likvidēšanas, Latvijas tiesu sistēmas otrā pamatlikuma – 1992.gada 15.decembra likuma „Par tiesu varu” izstrādāšanas darba grupa nolēma atjaunot **Senāta** nosaukumu Latvijas augstākajai tiesu instancei, vienlaicīgi paredzot to kā **Latvijas Republikas Augstākās tiesas** sastāvdaļu. Tādējādi gan tika respektēta sirmā tradīcija Latvijas augstāko tiesu instanci saukt par Senātu, gan nodrošināts, ka Latvijā pastāv trīs līmeņu tiesas – blakus rajona (pilsētas) tiesām un apgabaltiesām, Tiesu palāta un Senāts kā vienotas Latvijas Republikas Augstākās tiesas sastāvdaļas, gan Latvijas augstākās tiesu instances nosaukumā ietverti vārdi „Augstākā tiesa”, kas citās tiesību valstīs bija plaši lietoti augstākās tiesu instances nosaukumos un tādēļ plašākai publikai tie bija labāk saprotami.
13. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts tika izveidots ar 1995.gada 3.oktobra Augstākās tiesas plēnuma lēmumu „Par Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta departamentu un tiesu palātu izveidošanu”.¹⁹ Atspoguļojot likumā „Par tiesu varu” ietvertos Latvijas tiesu jaunus nosaukumus, 1998.gadā tika izdarīti arī attiecīgi Latvijas Republikas Satversmes 82.panta grozījumi.

¹⁷ Skat. tiesu iekārtas likumprojekta izstrādāšanas komisijas 7.sēdes protokols, publicēts: „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis”, 1939.gads, Nr.3, 742-763.lpp., pieejams Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas portālā www.periodika.lv.

¹⁸ Skat. Latvijas Senāta senatoru un prokuroru apsveikums Latvijas Senāta senatoram Augustam Lēberam viņa 70.dzimšanas dienā Rīgā, 1935.gada 7.oktobrī, publicēts: „Latvijas Senāta senators Augusts Lēbers”, 2.izdevums un papildinātais izdevums, Rīga: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka, 2002, 33.lpp.

¹⁹ Skat. „Latvijas Republikas Augstākā tiesa”, Rīga: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, 2011, 40. lpp.

14. Kā savā 2013.gada 11.aprīļa vēstulē norādījis likuma „Par tiesu varu” izstrādāšanas darba grupas priekšsēdētājs un pirmais Latvijas Republikas Augstākās tiesas priekšsēdētājs Gvido Zemrībo kungs, viens no minētās darba grupas uzdevumiem bija atjaunot apelācijas instances tiesas un kasācijas instances tiesu (Senātu), ņemot vērā Latvijas pirmsokupācijas pieredzi. Augstākās tiesas nosaukums tika saglabāts, nevis lai turpinātu LPSR Augstākās tiesas tradīcijas,²⁰ bet gan tādēļ, ka praktiski visā pasaulē ar retiem izņēmumiem visaugstākā līmeņa tiesas sauca par Augstākajām tiesām. Tiesu palāta un Senāts tika iekļauti Augstākās tiesas sastāvā, lai izvairītos no pirmsokupācijas periodā pastāvošo četru līmeņu tiesu atjaunošanas, ievērojot, ka vairumā Eiropas valstu pastāvēja trīs līmeņu tiesas. Senāta nosaukums augstākajai tiesu instancei tika atjaunots, ievērojot Latvijas Senāta veiksmīgo darbību Latvijas pirmsokupācijas periodā, un darba grupas locekļiem tas likās tik loģiski un pašsaprotami, ka nekādas domstarpības vai plašākas diskusijas par kasācijas tiesas nosaukumu likuma izstrādāšanas gaitā neradās.²¹

---

²⁰ Citādu viedokli paudis Prof. Dr.iur. Dr.h.c. Romāns Apsītis savā 2012.gada 28.augusta vēstulē „Par iespējamo augstākās tiesas nosaukuma maiņu” Saeimas Juridiskās komisijas Tiesu politikas apakškomisijai, norādot, ka „[...] jēdziens „Augstākā tiesa” ir padomju laika bērns, kam nav nekā kopēja ar tiesu varas institūcijām Latvijas Republikā starpkaru posmā”, publicēts: „Jurista Vārds”, Nr.42 (741), 2012.gada 16.oktobris, 14.lpp. Šeit gan atzīmējams, ka, kā jau tas norādīts augstāk, arī pirmsokupācijas periodā Latvijas Senātu paši senatori un Senāta prokurori praksē neoficiāli sauca arī par „Latvijas augstāko tiesu”.

²¹ Skat. 2013.gada 11.aprīļa G. Zemrībo kunga vēstuli (Pielikums Nr.1.)

II. Secinājumi

15. No Latvijas augstākās tiesu instances nosaukuma līdzšinējās vēstures izriet sekojoši secinājumi:
- a. Pirmās Latvijas augstākās tiesu instances - Latvijas Senāta nosaukums tika aizgūts no Krievijas impērijas Valdošā Senāta nosaukuma un kopš Latvijas Senāta nodibināšanas ar 1918.gada 6.decembra Latvijas Tautas padomes „Pagaidu nolikumu par Latvijas tiesām un tiesāšanas kārtību” līdz Latvijas Republikas okupācijai 1940.gadā tā nosaukums, kā zināms, palika nemainīgs visu Latvijas pirmsokupācijas laiku;
  - b. 20.gadsimta trīsdesmitajos gados aizsākās diskusijas par Latvijas tiesu nosaukumu, tajā skaitā arī Latvijas Senāta nosaukuma iespējamu maiņu, kuru ietvaros tika ierosināts principā apsvērt Senāta nosaukuma maiņu,²² tostarp apsvērt iespēju pēc Igaunijas parauga pārdēvēt Senātu par „**Valsts tiesu**”,²³ tomēr minētajās diskusijās prevalēja viedoklis, ka Senāta nosaukums paturams arī turpmāk²⁴ tostarp tādēļ, ka sabiedrība pie Senāta nosaukuma bija pieradusi;
  - c. Latvijas pirmsokupācijas periodā Latvijas Senātu praksē neoficiāli dēvēja arī par „**Latvijas augstāko tiesu**”;
  - d. Atjaunotajā Latvijā likuma „Par tiesu varu” autori nolēma atjaunot „**Senāta**” nosaukumu Latvijas augstākajai tiesu instancei, apvienojot to ar „**Augstākās tiesas**” nosaukumu un nosakot Senātu par Augstākās tiesas sastāvdaļu, tādējādi gan respektējot sirmo tradīciju Latvijas augstāko tiesu instanci saukt par Senātu, gan nodrošinot, ka Latvijas augstākās tiesu instances nosaukumā tiek ietverti vārdi „Augstākā tiesa”, kas citās tiesību valstīs plaši lietoti augstākās tiesu instances nosaukumos un tādēļ plašākai publikai tie ir labāk saprotami;²⁵
  - e. Vārds „Senāts” ir bijis Latvijas augstākās tiesu instances nosaukumā gandrīz visu Latvijas Republikas pastāvēšanas laiku kopš 1918.gada, kā arī pat pirms Latvijas Republikas nodibināšanas Krievijas impērijas Valdošais Senāts, kas atradās Sanktpēterburgā, bija augstākā kasācijas tiesa tagadējai Latvijas teritorijai.
16. Ievērojot augstāk ieskicēto Latvijas augstākās tiesu instances nosaukuma vēsturi, kā arī to, ka tāpat kā pirmsokupācijas periodā, arī šobrīd sabiedrība pie Senāta nosaukuma ir pieradusi, **ierosinājumam izslēgt vārdu „Senāts” no Latvijas augstākās tiesu instances nosaukuma būtu jābūt pamatotam ar svarīgiem iemesliem, kas, līdzīgi kā pirmsokupācijas periodā, būtu pamatīgi izvērtējami, plaši**

---

²² Par to iestājās H. Apsīts (Tieslietu ministrs) un Fr. Zilbers (Latvijas Senāta virsprokurors).

²³ Šādu iespēju pieļāva O. Ozoliņš (Latvijas Senāta senators, Latvijas Senāta civilā kasācijas departamenta priekšsēdētājs).

²⁴ Šādu iespēju pieļāva A. Karčevskis (Rīgas apgabaltiesas prokurors), O.Ozoliņš (Latvijas Senāta senators, Latvijas Senāta civilā kasācijas departamenta priekšsēdētājs), A. Zēbergs (Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētājs), T. Zvejnieks (Tiesu palātas civildepartamenta priekšsēdētājs).

²⁵ Arī Apvienotā Karaliste salīdzinoši nesēn savas vēsturiskās augstākās tiesu instances reformas ietvaros 2009.gadā Lordu palātu aizvietoja ar „Augstāko tiesu” (angļu val. – Supreme Court). Skat. Apvienotās Karalistes Augstākās tiesas Interneta lapu: <http://www.supremecourt.gov.uk/>

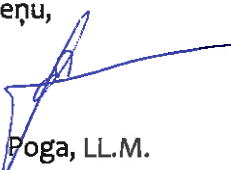
iesaistot arī Latvijas juristu saimi. Ja šādi svarīgi iemesli pastāv, tāpat kā pirmsokupācijas periodā, arī mūsdienās ir iespējams diskutēt par atkāpšanos no sirmās tradīcijas Latvijas augstāko tiesu instanci saukt par Senātu. Jebkurā gadījumā, vārdi „Augstākā tiesa”, ievērojot arī to, ka tā pirmsokupācijas periodā praksē neoficiāli dēvēja Latvijas Senātu, visticamāk būtu paturami Latvijas augstākās tiesu instances nosaukumā.

Jebkuru jautājumu gadījumā laipni lūdzam sazināties pa tālruni (+371 28307771), rakstiski pa pastu (Biedrības „Latvijas tiesību institūts” sekretariāts, Brīvības iela 58, 4.stāvs, Rīga, LV-1011, Latvija) vai elektroniski (edijs.poga@lti.lv).

Pielikumā:

- 1) 2013.gada 11.aprīļa G. Zemrībo kunga vēstules kopija.

Ar cieņu,

Edijs Poga, LL.M.
Zvērināts advokāts
Latvijas tiesību institūta direktors

Rīgā, 2013.gada 16.aprīlī

Godājamais E.Pogas kungs!

Atbildot uz Jūsu 2013. gada 28. marta vēstuli jautājumā par Senāta nosaukumu, varu paskaidrot sekojošo.

Kā zināms, 1992. gada 15. decembrī toreizējais Latvijas parlaments – Augstākā Padome pieņēma likumu „Par tiesu varu”. Darba grupa, kuru man Augstākā Padome bija uzticējusi vadīt, apsprieda veselu konceptu dažādu jautājumu. Viens no svarīgākajiem darba grupas uzdevumiem bija izveidot valstī demokrātisku tiesu sistēmu, lai uz jaunās likumdošanas bāzes izvestu tiesu sistēmas reformu, jo pēc neatkarības atjaunošanas valstī turpināja darboties no padomju valsts mantotā tiesu sistēma.

Kā zināms, 1940. gadā drīz pēc Latvijas okupācijas un iekļaušanas PSRS sastāvā Latvijā tika izveidota KPFSR (Krievijas padomju federatīvās sociālistiskās republikas) tiesu sistēma. Tā rezultātā tika likvidēta apelācijas instances tiesa, ieviesta tā saucamā „padomju kasācija” un ar speciālu LPSR likumdošanas aktu likvidēts Senāts. Tādējādi viens no darba grupas uzdevumiem bija atjaunot apelācijas instances tiesas un kasācijas instances tiesu (Senātu), kas, kā tas ir uzsvērts daudzās juridiskās publikācijās (V. Bukovskis u.c.), pirmsokupācijas Latvijā bija izveidota pēc klasiskā Francijas kasācijas institūta parauga.

Darba grupa, risinot principiālus jautājumus, vienmēr apspriedās arī ar attiecīgo Augstākās Padomes komisiju deputātiem. Kas attiecās uz tiesu sistēmu, tad nekādu diskusiju jautājumā par mirtiesu saglabāšanu nebija, jo esošās rajonu, pilsētu tiesas pilnīgi nodrošināja lietu izskatīšanu pirmajā instancē. Ņemot vērā, ka praktiski visā pasaulē (ar ļoti retiem izņēmumiem, piemēram, Lordu palāta Anglijā, kuras vietā tagad no 2009. gada 1. oktobra arī izveidota Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa) visaugstākā līmeņa tiesu sauca par Augstāko tiesu, kas nebūt nav padomju izgudrojums, mēs nācām pie atziņas saglabāt esošo nosaukumu – Latvijas Republikas Augstākā tiesa (likuma 43. pants).

Pirmsokupācijas Latvijas tiesu sistēma praktiski sastāvēja no četriem līmeņu tiesām: mirtiesas, apgabaltiesas, Tiesu palāta un Senāts. Vairumā Eiropas valstu ir izveidota trīspakāpju tiesu sistēma, tādēļ darba grupa atzina, ka Latvijas tiesu sistēmai arī vajadzētu sastāvēt no trīs tiesu līmeņiem – rajona/pilsētas tiesa, apgabaltiesa, Augstākā tiesa. Līdz ar to Augstākās tiesas sastāvā tika iekļautas Tiesu palāta kā apelācijas instance apgabaltiesu pirmās instances tiesas spriedumiem un Senāts kā viena kasācijas instances tiesa, kurā var pārsūdzēt jebkuras apelācijas instances tiesas spriedumu. Likās loģiski un pati par sevi saprotams, ka kasācijas instances tiesas nosaukums ir Senāts, kurš bija pastāvējis pirmsokupācijas Latvijā 22 gadus un darbojies visai veiksmīgi. Nekādas domstarpības vai diskusijas par kasācijas instances tiesas nosaukumu likuma izstrādāšanas gaitā neradās.

Manuprāt, šobrīd nav pamata pēc tam, kad pirmsokupācijas Latvijā 22 gadus un pēc neatkarības atjaunošanas kopš 1995. gada veiksmīgi ir darbojušies kasācijas instances tiesa ar nosaukumu Senāts, šo nosaukumu mainīt. Pat tajā gadījumā, ja tiktu likvidētas Tiesu palātas, kas ir atsevišķas diskusijas jautājums, nav pamata mainīt Senāta nosaukumu. Katrā ziņā jēdziens „Augstākā tiesa” ir plašāks jēdziens nekā „Senāts”.

Pirmkārt, ar jēdzienu „Augstākā tiesa” asociējas augstākā tiesu varas institūcija valstī, kas pēc sava nozīmīguma konstitucionālo tiesību izpratnē ir pieļūdzināma Saeimai un Ministru kabinetam.

Otrkārt, pat bez tiesu palātām, Augstākā tiesa sastāv ne tikai no Senāta, bet tajā ietilpst arī Disciplinārtiesā (likuma 48.¹ p.), Pilnums (likuma 49. p.) Judikatūras nodāja, Administrācija (likuma 50.¹ p.).

Treškārt, Senāts ir kasācijas instances tiesas nosaukums procesuālā nozīmē. Senāts ir tiesas sastāvs, kurš izskata tiesas lietas koleģiālā sastāvā. Senāta judikatūrai ir svarīga nozīme pareizā likumu piemērošanā un tā regulāri tiek publicēta.

Bez tam, manuprāt, likumdevējiem vajadzētu ar pietiekošu ciegu izturēties pret mūsu valsts vēsturi un tās tradīcijām. Var piekrist, ka pats tiesas nosaukums Senāts ir aizgūts no cariskās Krievijas tiesu sistēmas, kurā augstākās kasācijas tiesas nosaukums bija Senāts. Taču tajā pat laikā ir arī jāņem vērā, ka tie ļaudis, kuri stāvēja pie Latvijas valsts šūpuļa 1918. gadā, nodibināja Senātu. Grūti iedomāties argumentāciju, kuras dēļ vajadzētu pēc gandrīz simts gadiem atteikties no šī vēsturiskā nosaukuma. Kā norādīja Senāta dibināšanas atceres dienā 1998. gada 19. decembrī profesors Dītrihs A. Lēbers (Loeber), savā 22 gadus ilgajā pastāvēšanas laikā Senāts izšķīris vairāk nekā 65 000 lietu. Senāts publicējis apmēram 4800 (šie skaitļi attiecas uz pirmsokupācijas periodu) (skat. Juristu žurnāls Nr. 10, 1999.)

Kopš Senāta atjaunošanas 1995. gadā nolēmumu publicēšanas tradīcija Latvijā turpinās. Kā uzsvēra A. Lēbers Senāta spriedumi veido Latvijas tiesību sastāvdaļu. „Senāta spriedumi ir Latvijas „juridiskā tēla” sastāvdaļa. Viņi atklāj Latvijas tiesisko mantojumu un atsedz tā bagātību.” Līdz ar to kasācijas instances tiesas nosaukuma maiņa var izsaukt neizpratni, ja rastos nepieciešamība kaut kad nākotnē izvērtēt šo nolēmumu juridiskās atziņas. Vienlaikus profesors A. Lēbers arī kritiski izteicās par mēģinājumiem Oļiņa režīma laikā gan no Tieslietu ministra, gan no Ministru prezidenta puses izveidot „latviskas tiesas”, kad, kā zināms, tika izteikti viedokļi par Senāta pārdēvēšanu.

Nobeigumā jāuzsver, ka jautājums par Senāta pārdēvēšanu ir pārāk svarīgs, lai to izņemtu bez nopietnas argumentācijas juristu sabiedrības diskusijas un neizvērtējot visas tās negatīvās sekas, ko šāda pārdēvēšana var dot.

Ar cieņu, G. Zemrība

Zvērināts advokāts

Latvijas juristu biedrības viceprezidents